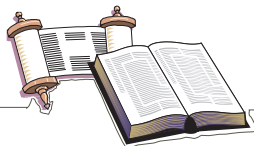

"ראה מעשה
ונזכר הלכה"

בס"ד

מודלים בהוראת ההלכה

"סנהדרין"
משפט
ציבורי

הדמיה

חברותא

גיקסו

מסע בקניון

תרגילי דירוג

דירוג

משפט
"הסטיקר"

תצפית
הלכה

מסע בזמן
אל
ספר ההלכה

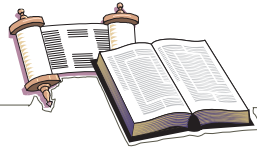
מסע
פרסום

מוצר
היום

כיצד
לקרא
פרק הלכה

על סדר היום
דיון
באקטואליה

"מה בוער"
דיון
בדילמה

מודלים בהוראת ההלכה

כתיב, עריכה ועיצוב: מאיר אביטן

דוגמאות

נרות חנוכה

זמן ק"ש

הלכות שבת

דיני הלואאה

דיני ברכות

הלכות פורים

נטילת ידיים

מודל ריק

תרגילי דירוג

דירוג

הוראות לפעילות

שלב ראשון

- א. עיינו במקורות המצורפים
- ב. בטבלה המצורפת, רשמו בטור מס' 2 האם יכול לצאת ידי חובה נרות חנוכה בהדלקת כל אחד מסוגי הנרות.
- ג. מלאו את טור מס' 3 - דרגו את סוגי הנרות השונים לפי העדיפות של השימוש בהם. רשמו מס' 1 לאפשרות העדיפה עד 9 לאפשרות הגרועה ביותר.
- ד. מלאו את טור מס' 4 - הנימוק לדירוג

שלב שני

דרוג קבוצתי כל חברי הקבוצה קובעים את סדר העדיפות בפרטים וממלאים טור 'הדירוג הקבוצתי' - טור מס' 5 ואת טור 'הנימוק הקבוצתי' - טור מס' 6. (לכל תלמיד יש את הזכות לשכנע את הקבוצה.)

שלב שלישי דיון במליאה וקבלת דף הביקורת מהמורה. השלמת טור מס' 7

שלב רביעי בדיקת הפרשים - השלמת טורים מס' 8 - 9

מושגים

ספק ברכות להקל- אם יש ספק לאדם אם ברך ברכה נכון או אם ברך בכלל, בגלל חשש הוצאת שם שמיים לבטלה, לא יברך שוב!

ברכה לבטלה - ברכה שנאמרה ללא צורך.

האירוע

נרות חנוכה

נרי הוא יבואן של נרות מעוצבים. לקראת חג החנוכה הוא יצא לסין לבחון נרות וחנוכיות שיוכלו להתאים לחג החנוכה. כמו כן הוא לקח עמו קצוש"ע בכדי לבדוק פרטים המתאימים להלכות חג החנוכה כדי שגם נרות אלו יתאימו לחנוכה.

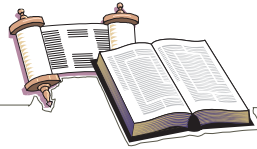
וכך אחר מספר ימי קניות ובירורים הוא הכין את משלוח הנרות שיספיק להגיע לישראל. לאחר שסיים את עסקיו החליט לנצל את הזמן לטיול במזרח. יום לפני החנוכה התכונן נרי לחזור לארץ אך חבריו לחצו עליו להישאר לאירוע ובכך הפסיד את טיסתו והבין שאת יום הראשון של חנוכה יבלה בסין.

לאור זאת התחיל נרי להתארגן לקראת הדלקת נר חנוכה ראשון בקרבת המלון היה שוק והלך לחפש נרות להדלקה. להלן הנרות שנרי מצא.

עזרו לו לדרג את את הפריטם החל מהנר המהודר ועד האחרון.

מקורות לעיון

קצוש"ע 'מקור חיים' פרק קי"ג סעיפים ט"ו-י' 'ילקוט יוסף' חלק המועדים עמ' 213-217

דוגמאות

נרות חנוכה

זמן ק"ש

הלכות שבת

דיני הלואאה

דיני ברכות

הלכות פורים

נטילת ידיים

מודל ריק

תרגילי דירוג

דירוג

הוראות לפעילות

שלב ראשון

- א. עיינו במקורות המצורפים.
- ב. בטבלה המצורפת, רשמו בטור מס' 2 האם יכול לצאת ידי חובה בקריאת שמע.
- ג. בטבלה רשימת הצוות הטכני. ציינו מי עדיף שיצטרף לנסיעה, מלאו את טור מס' 3 - דרגו את הצוות הטכני מי נמצא בעדיפות ראשונה (מס' 1) ומי שהכי פחות מתאים שיעלה למכונית רשמו 6 ..
- ד. מלאו את טור מס' 4- הנימוק לדירוג

שלב שני

דרוג קבוצתי כל חברי הקבוצה קובעים את סדר העדיפות בפרטים וממלאים טור 'הדירוג הקבוצתי' - טור מס' 5 ואת טור 'הנימוק הקבוצתי' - טור מס' 6. (לכל תלמיד יש את הזכות לשכנע את הקבוצה.)

שלב שלישי דיון במליאה וקבלת דף הבקרה מהמורה. השלמת טור מס' 7

שלב רביעי בדיקת הפרשים - השלמת טור מס' 8 - 9

מושגים

מושגים
הנץ החמה - הזריחה הזמן בו נראה גלגל השמש.
עלות השחר - האור הראשון הנראה בבוקר.

האירוע

זמן קריאת שמע של שחרית

יום השישי של מחנה של בני"ע שהתקיים ב"ער עופר" היה יום קשה במיוחד. הצוות הטכני היה צריך לדאוג לכל העניינים עוד לפני כניסת השבת. הייתה להם מכונית 'טרנזיט' אחת איתה היו צריכים לעשות את כל ההכנות. למרות שהזריחה הייתה בשעה 05:00 בבוקר כבר בשעה 04:30 בבוקר צוות היער המסור קם לקראת יום העבודה, מתוך מחשבה להתפלל מיד עם הנץ החמה ולהתחיל בעבודה. מיד עם ההשכמה הגיע משה האחראי והודיע שאין ברירה ובגלל תקלה הרכב חייב לצאת כבר עכשיו לשטח ולסיים את כל ההכנות לפני השעה 08:00 שכן בשעה 08:00 הרכב צריך לעבור למחנה השני. לצורך העניין ביקש משה משלושה מהחברה להתנדב ולעלות מיד על הרכב ולצאת לשטח. החברה התלבטו ביניהם מי צריך לעלות.

משה טען שהוא יכול להמתין רק חמש דקות ובזמן הזה יוכלו לפחות לקרוא קריאת שמע. 'אני בכל מצב עולה לנסיעה' אמר, ואף הוסיף 'למרות שאני יודע שלא אספיק אפילו לקרוא ק"ש'. איציק היה היחיד מהחברים שניסה למחות ולהגיד למשה שימתין לפחות עד זמן הנץ החמה ורק אז יוכלו כולם לקרא ק"ש. (למזלו הטוב של איציק מה שבפועל קרה, שלא הצליחו להניע את הרכב עד הזריחה ואז קרא איציק את שמע והיה מוכן להצטרף).

דני לא חיכה רגע מיד קרא קריאת שמע ואמר את שלוש הפרשיות.

ניסים אמר שהוא חשב להתנדב ולהצטרף לנסיעה, אבל למרות שלא היה לו נעים להודות הוא אמר: 'אני לא יודע מה לעשות, מיד שמשה הודיע את ההודעה קראתי ק"ש, אבל לחץ הזמן גרם לי לקרוא את שמע מהר וללא כוונה, אומנם בפסוק ראשון הצלחתי להתרכז'.

עידו שהתרשם מגילוי הלב של ניסים אמר: 'אני שמח שאמרת את הדברים בצורה כל כך אמיתית, אני אפילו לא הצלחתי להתרכז בפסוק ראשון. נתנאל שגם הוא היה בצוות הטכני, הגיע מהשמירה בדיוק כשהצליחו סוף סוף להניע את הרכב, ולא הבין מדוע כולם ממהרים. כשמשה הסביר לו את השינוי בתוכנית, ענה לו נתנאל 'ברוך ה' הכל לטובה! למזלי בשמירה בשעה 03:30 בלילה היה חושך מוחלט, ממש לא ראיתי ממטר. כמעט נרדמתי אבל אז עלה לי רעיון וקראתי את שמע במהלך השמירה. כך העברתי את הזמן ואולי זכיתי גם במצווה של לימוד תורה'.

מקורות לעיון

קצוש"ע 'מקור חיים' פרק י"ד

שבת

צרכים החיוניים לשבת ע"פ מדרג ההלכה

פלוגת חיילי שריון יצאו לתרגילי אימונים בקיץ, הציוד שנדרש מהם לקחת מינימום כי היציאה היא קצרה למס' שעות וכן לבדוק את תגובת המהירות וההתארגנות, אכן היציאה התבצעה במהירות עם הטנקים ונסיעה בשטחי המדבר צאלים. כמובן שהתרגיל היה מוצלח וכולם היו בדרכם חזרה לבסיס (מרחק של 3 שעות נסיעה בטנק) אך צוות ג' פרס את הזחל של הטנק וכמובן הטנק תקוע.

שבת בפתח וחברי הצוות הם שומרי שבת ומנסים לעשות מאמצים גדולים לתקן את הטנק כדי לא להישאר במדבר צאלים. אך הפעם המזל לא האיר פנים והחברה הבינו שהם הולכים לשבות את השבת עם הטנק בחום הגבוה של מדבר צאלים.

לאחר מס' דקות הם הבינו שנשארה להם חצי שעה עד כניסת השבת ואין להם שום ציוד חיוני. הם הרימו קשר לבסיס בכדי שיספיקו לשלוח להם אך גם שם נפלה אכזבה רכב האספקה תקוע

חישוב מהיר העלה שהם יכולים לבקש מחייל שיבוא על אופנועו הפרטי, אך כמובן מה כבר אפשר להכניס באופנוע הקטן,

בלית ברירה ישבו החברים במהירות של שניות והייתה עליהם לקבל החלטה אילו פריטים החיונים ביותר עליהם לבקש מחברם.

להלן הרשימה, דרגות הפרטים ע"פ הסדר החיוני לאור ההלכה, ציינו את הנימוק. היעזרו בספר ההלכה קצש"ע פרק וכן

שימו לב לשלבים:

שלב א: כל תלמיד פועל לבד ומציין את דירוגו

שלב ב: כל קבוצה יחיד פועלים ומדרגים את הפרטים ע"פ החלטה קבוצתית (לכל תלמיד זכות לשכנע את הקבוצה)

שלב ג: פגישה במליאה, קבלת תשובות נכונות, ודיון.

תרגילי עמדות :

הלואה

הלכות הלואה

לוי איש תם יושב אוהלים , משתדל לעבוד לפרנסתו ובמעט מן הזמן שנשאר הקדיש ללימוד תורה.

באחד מן שיעורי התורה שנכח שמע את הרב מספר על מי קודם למי בהלכות צדקה ואמר לעצמו , אם כך אני בין אלה שזכאי לקבל קודם לאנשים אחרים , עוד מחשבתו בזכויות הקידמה שלו אמר לעצמו הלואי והייתי מאלה שנותנים ולא מרבלים

וכן ישועת ה' כהרף עין וביום מן הימים שלח טופס של מפעל הפיס , אך כמובן לא ציפה לגדולות אבל בלבו אמר אם אזכה אשתדל להקים גמ"ח לכספים למעוטי יכולת .

את תפילתו שמע הקב"ה ונדיבות לב זכה בפרס הראשון בהגרלה לא אציין את הסכום כי זה קצת מלחיץ לקבל סכום כזה.

ואכן לוי מיד למחרת קנה את חברת הטלוויזיה ערוץ 10 ופרסם פרסומות "עשר שתתעשר" כל מעוטי היכולת מוזמנים להגיש בקשות להלואה בתנאים מיוחדים .

אתם משערים מה קרה

אכן הכמויות של המכתבים לא הפסיקו , מאידך ישב לוי אובד עצות למי הוא יחלק קודם או יותר נכון הוא נזכר בשיעור בהלכה שלמד על עניני הקדימה בהלואה .

ואכן מר לוי ערך רשימה של בקשות לפי מאפיינים , את הרשימה הוא הגיש לרב כדי שידרג לו מי אמור לקבל את ההלואה ע"פ המדרג ההלכתי .

נ.ב. שכחתי לספר לכם מר לוי גר בירושלים .

הנה הבקשות , היעזרו בקצש"ע פרק קנ"ט הלכות הלואה ודרגו

שימו לב לשלבים :

שלב א: כל תלמיד פועל לבד ומציין את דירוגו

שלב ב: כל קבוצה יחיד פועלים ומדרגים את הפרטים ע"פ החלטה קבוצתית (לכל תלמיד זכות לשכנע את הקבוצה)

שלב ג: פגישה במליאה , קבלת תשובות נכונות , ודיון .

הלכות הלוואה

הפרש בדירוג בין הקבוצתי לנכון	ההפרש בדירוג בין האישי לנכון	הפסיקה ההלכתית -הנכון-	נימוק	דירוג קבוצתי	נימוק	דירוג אישי	ציינו האם יצא ידי חובה	הפריטים
								עשיר שכן הזקוק לעסקיו
								קרוב משפחה בשביל מותרות
								עני מארה"ב
								הלוואה לניתוח דחוף בחו"ל פיקוח נפש
								הלוואה לביה"כ שלו בירושלים
								עני מירושלים
								עני שכן לקנית מוצר חובה
								עשיר לכיסוי חובות מירושלים
								עני לא נזקק מת"א
								דודו העני מת"א
								עשיר לכיסוי חובות דחוף מאילת

